

Läkare nekades ersättning

Tunga lyft och hela dagar vid operationsbordet var inte tillräckliga skäl för havandeskapspenning. Det slår förvaltningsrätten fast och godkänner därmed Försäkringskassans tidigare beslut.

Försäkringskassan avlog en kvinnlig läkares ansökan om hel havandeskapspenning för en period på drygt två veckor. Det ansågs inte att hennes arbete innehåller tillräckligt tunga lyft eller att arbetet är fysiskt ansträngande utöver det vanliga. Läkaren överklagade Försäkringskassans beslut till förvaltningsrätten, som dock går på samma linje som Försäkringskassan.

Läkaren arbetar på en klinik där patienterna ofta är äldre och i behov av hjälp för att t ex flytta sig mellan rullstol och brits. Arbetet sker under tidspress och allt ska lösas på

plats, med eller utan hjälp av sköterska. Arbetet innebär också halv- eller heldags operationspass stående, utan möjlighet till vila. Det är också omöjligt för läkaren att planera eller ändra sina uppgifter.

Detta bekräftas av arbetsgivaren.

Förvaltningsrätten tycker att det visas av utredningen att läkares arbetsuppgifter stundtals kan vara både tunga och fysiskt krävande, men inte så tunga eller påfrestande. För det krävs att arbetet är så fysiskt krävande att förmågan att utföra arbetet på grund av graviditeten är nedsatt med minst en fjärdedel, vilket alltså inte är fallet här. Hon har därför inte rätt till havandeskapspenning, fastslår förvaltningsrätten.

»Att hon har besvär under graviditeten i form av ökad trötthet, lättare yrsel och har

Foto: Colourbox

Tunga lyft vid operation var inte skäl nog att begära havandeskapspenning. Kvinnan på bilden är inte densamma som i texten.

känningar av foglossning ändrar inte bedömningen«, skriver man i domen.

Björn Enström

Nya vårdplatser planeras för närsjukhus i Stockholm

Närsjukhusen står i fokus i Stockholms läns landstings förslag till satsningar inom hälso- och sjukvården de kommande tio åren – vid sidan av Nya Karolinska i Solna. Investeringarna ska bland annat ge 700 nya vårdplatser vid närsjukhusen 2015, uppger landstingets presstjänst. Vidare föreslås satsningar på akutsjukhusen i länets norra delar, i syfte att kompensera för den snabbare befolkningsökningen och för att färre patienter kommer kunna behandlas vid Nya Karolinska.

Det tredje steget handlar om satsningar på akutsjukhusen i länets södra delar.

Parallellt byggs Nya Karolinska Solna som planeras stå färdigt 2016.

Förtroendevalda i Stockholms läns landstings hälso- och sjukvårdsnämnd ska ta ställning till förslaget 10 maj, efter att ärendet behandlats i landstingsstyrelsens produktionsutskott, NKS-beredningen och fastighets- och investeringsberedningen. Därefter tas frågan till landstingets styrelse och fullmäktige. ■

patientsäkerhet/ärenden

Fler patientsäkerhetsärenden och längre versioner finns på Lakartidningen.se

Tänk längre än kollegan gjorde

När en patient söker upprepade gånger för samma symtom gäller det att tänka i lite vidare banor. Även om symtomen liknar dem som ofta förekommer vid lindriga tillstånd. (Soc 9.3.1-39070/2010)

En man i 40-årsåldern sökte läkare vid vårdcentralen under jourtid på grund av värk i höger arm, axel och nacke sedan två veckor. Smärtan hade förvärrats de senaste dagarna. Undersökningen visade rörelsekorrelerad smärta och ömhet i muskulaturen och läkaren ordinerade smärtlindrande läkemedel på grund av myalggi.

Sex veckor senare återkom mannen till vårdcentralen på grund av svåra smärtor från hö-

ger axel. Undersökande läkare konstaterade svullnad över bröstbens/nyckelbensleden. Rörligheten i axeln var inskränkt med belastningssmärta och huggsmärtor. Bedömningen blev att det rörde sig om en inklämning i skulderleden och patienten fick en kortisoninjektion i området. Patientens smärtor blev emellertid än mer uttalade under dagen och natten. Dagen därpå kontaktade patienten åter läkaren, som remitterade patienten till en sjukgymnast.

Vid första besöket hos sjukgymnasten, två veckor senare, beskrev patienten smärtan som olidlig och sjukgymnasten hjälpte mannen att få en akuttid på vårdcentralen senare samma dag. Vid läkarbesöket konstaterades rodnad, svullnad och palpationsömhet över övre delen av bröstbenet. Bedömningen blev att det rörde sig om sjukdom i perifera ligament- och muskelfästen. Patienten ordinerades fortsatt sjukgymnastik

och smärtstillande läkemedel samt ny kontakt om tre veckor vid fortsatta besvär.

Efter fyra veckor tog mannen åter kontakt med vårdcentralen. Undersökande läkare gjorde ungefär samma fynd som sist; besvären hade inte minskat trots behandling. Nu remitterades mannen till röntgenundersökning som kunde genomföras en dryg vecka senare. Den visade en lungtumör samt misstänkta skelettmetastaser, något som bekräftades under vidare utredning på lungmottagningen.

Händelsen anmäldes till Socialstyrelsen enligt lex Maria. Socialstyrelsen anser att läkaren som tog emot patienten vid det allra första besöket visserligen gjorde en adekvat undersökning men borde varit tydligare med information om vad patienten skulle göra om förbättring uteblev. De följande läkarna borde enligt Socialstyrelsen ha gjort noggrannare undersökningar och analyserat

de bakomliggande orsakerna till den långvariga smärtan och svullnaden. Socialstyrelsen påpekar också hur viktigt det är att omvärdera de vanligaste åkommorna när en patient söker upprepade gånger för samma besvär.

Socialstyrelsens föredragande läkare i allmänmedicin påpekar också bland annat att svullnad över bröstbens/nyckelbensleden tillsammans med långvarig smärta är högst ovanligt hos en man i patientens ålder och knappast skulle kunna kopplas till inklämning av sena i skulderleden.

Trots att liknande symtom ofta förekommer inom primärvården och den diagnos mannen visade sig ha är ovanlig är Socialstyrelsen kritisk till läkarnas brister i bedömning och utredning. ■

Redaktör:
Sara Gunnarsdotter 08-790 34 10
sara.gunnarsdotter@lakartidningen.se